

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 63.

A' Magyar Kurir 93-dik darabjához.

Magyar Ország.

A' következő négy Distichonokat, melyek *Károly* és *Jósef* Kir. Fő Hertzegink Házasságok alkalmatosságával egy nyoltzvan esztendő's Erdemes és Tisztelendő Férjfiának pennájából folytak, ámbár kezünkbe későn jutottak; nem mulatjuk Erdemes Olyasóinkkal közleni.

Amborum Archiducum connubia prospera
fiant,

Sint accepta Deo; qui tueatur eos.

Connubialis amor quorum sic connubialis
Desinat; ut cepit. Connubialis erat.

Vivant Nestoreos annos, et labe carentes!

Vivant Magnificum multiplicare genus!

Hocce libamine, Regnicolae nos, corde
litamus

Hoc Sacrum votum stet, maneatque
precor.

Sigism. Ketskeméti P. Polgardiensis et

Senior Tr. Peremartoniensis.

octuagesimum cum plane ingreditur annum.

Egy útzó *Miskolcra* October' 15-dikén ezeket írja: A' múlt Szombaton játszotta a' Pesti Szinjátszó-Társaság, mely négy hónapoktól fogva, a' mint értettem itt mulatoz, *Hamletet*. Engemet, a' ki már legalább negyvenszer *Hamletet* külömbféle nemzetek' Játék színein, előadattni láttam a' Tzedula figyelmetessé teif, és Fivóntam, nagyon a' Darab productioján jelen lenni, tudván bizonyosan, hogy a' min már harmincfél század óta a' Theatralis Critikusok rágódnak, és a' mit sok jeles Actor a' ma-

ga főbb Studiumává tett, egyik, és első próbaköve a' Játszó mennyiségének *Hamletet* játszotta *Benke Úr*. Ez a' Szinjátszó, a' mint nekem beszéllették 34 esztendő's, némellyek azt a' megjegyzést tették rolla, hogy igen idős a' *Hamlet Személyére*. Ő többnyire nyájas öregeket játszik, és a' maga fajakában nem utolsó.

De *Benke*, *Hamletre* nem volt öreg, bő játékára nézve sem. Ő rolleját tökéletesen tudta, de nem tsak tudta, hanem tanulta is, azt mutatta rendes felosztása Monologjainak; — minden mozdulásában czél volt, előre elrendelte szavait, nem ütődtek össze zavarodva gondolatjai, igaz érzést, és tüzet mutatott az igazság szájában, a' bizonytalanságon lebegve hatott keresztül, a' moráértelmes nyájas meggyőződéssel, 's szelidséggel hangzott ajakain. Egy szóval: Ő tudta mit, miért, hogy, és hol beszéll. Itt tapasztaltam legelőször a' Magyar Hazában, mit tesz a' Publicummal az Actor. Akár milyen esztelenül viselte is magát *Hamlet*, minthogy az idő meghívánta, hogy magát úgy viselje — semmi illetlen sibongás, semmi gyermekes zaj ötet játszásában meg nem zavarta. Az vele együtt érzett, 's annak érzése ötet a' Játék végével meg is jutalmaztatta.

En mindenik Aetornak, ki a' Hazában vagyon, ilyen szempontból kívánnám érdemeit megemlégetni; 's ha szerentsém lesz visszaterésemkor más Játékot, annyi meglepéddel látni, mint *Hamletet*, el nem fogom mulatni a' Játszó bését világ eleibe terjeszteni: valamint a' hibát is a' publicummal bővebben megemlégetni, ha időm lesz. —

Mió volna legalább ítéletem szerint, a' Hazával Ujságaink által közteni a' két Hazában lévő három Játékszínnek állapotját és azt: melly szembetűnő előmenetellek koronázza meg az idő sok buzgó Játszók hazafiúi 's minden dicséretet sőt minden segedelmet is megérdemlő igyekezetét; annyival inkább, hogy a' két Hazában ezen Nemzeti Intézetnek számos pártfogói és jeltévői, elősegítői vagynak, a' kiknek számok valamint a' jó dolog jobban jobban tenyészik: szaporodik:

Erdély Ország.

A' *Posonyi* Német újságban kedvetlen tudósításokat olvasunk ezen őszi időjárásról. Septemberben és Oktober' elején majd mindenütt nagy esőzések voltak, a' vizek és patakok kiáradtak, 's a' mezőkön sok kárt tettek. Nagy *Enyed* körül Oktober 11. és 12-ik napjain már hóval elegy eső esett, a' *Torotzkói* hegyeket pedig úgy elhorította volt a' hó, hogy Januáriusban is elég lett volna.

Ezek az őszi kedvetlen idők szomoruan emlekeztetnek sokakat az Erdélyi lakosok között vissza a' Junius' 23-dikán kegyetlenkedett szélveszes és jéggel elegyes nagy záporosszóra és zivatarra, melly által közel 50 falukban rontattak össze a' házak, 's az élőfák nem csak a' kertekben hanem az erdőkben is gyökerestül kitéptettek, 's össze rontoltatva a' földre terítették. Ez a' kegyetlen zivatar a' *Bodzai* passustól fogva, *Háromszéken* által az *Ojtosi* passusig, 's azon túl még *Moldovában* is tartott: és pusztított.

~~~~~

A' Magyar Kurir *Érdemes Olvasóihoz.*

Némely levelek érkeztek mostanában.

hozzánk, a' mellyekre hogy az alábbirt a' Magyar Kurirban közönségesen feleljen, arra a' Haza eránt magára váltalt és sok esztendőök óta híven folytatott Hivatata kötelezi.

Mind én mind a' Társam igyekeztünk tehetségünk szerint eleitől fogva eleget tenni kötelességünknek 's megfelelni a' két Hazában lévő számos Olvasók várakozásának. A' mi ebbéli buzgóságunk soha meg nem szűnt. Mostanában a' Társam elbetegesedvén, ámbár mind koros volta, mind sullyos betegsége azt kívánták volna, hogy legalább addig míg nyavalyaja megfordulna 's egészsége vissza térne, az Ujság irását, az ötlet illeté jövedelmének legkisebb tsonkulasa nélkül, egészen bizná réám a' mit én ilyen állapotban lévő Társamtól több ízben kértem is: de annyira buzgott hivatala mellett, hogy később volt azt illy állapotjában is Író Deákjának segedelme által maga folytatni. Ha tehát néha ennek az írásban való gyakorlatlansága által, 's tapasztalatlansága miatt olly hibák tsúztak bé Ujságunkba, a' mellyek vagy nyelvünk természete ellen fordítottak által; vagy nem tiszta magyarsággal adódtak elő 's a' t. egyedül ezen környülállásnak lehet tulajdonítani. Itt a' jobbitást, mellyet én igen örömetst véghez vinűék, az idő rövidsége 's a' dolgok állapota telyességgel megátolják. Reménylűk tehát, 's kérjük is, hogy Érdemes Olvasóink a' Társam terhes betegségbeli állapotját 's az ő eddig minden buzgósággal folytatott Hazafiúi szorgalmatosságát tekintetben vévén azon rövidséget és hijánosságot; melly most e' miatt történt elnézni méltóztassanak; telyes igyekezettel azon lévén, hogy azt helyre hozzuk és az efféle hibákat ezentül elhárítsuk.

Pántzél Dániel.